

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 29

гр. Велико Търново, 20.01.2023 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ТРЕТИ ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ГАЛИНА КОСЕВА

Членове: МАЯ ПЕЕВА
ИСКРА ПЕНЧЕВА

като разгледа докладваното от МАЯ ПЕЕВА Въззивно частно гражданско дело № 20234000500010 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл. 274 и сл. ГПК вр. чл. 130 ГПК.

Образувано е по повод постъпила частна жалба от К. К. С. против Определение № 818 от 03.11.2022 г. по гр.д. № 470/2022 г. на Окръжен съд Ловеч, с което е върната искова молба, подадена от К. К. С., със съгласието на законния си представител Ц. А. С., против „Екотектпродуктс“ ЕООД, и е прекратено производството по делото на основание чл. 130 ГПК. Жалбоподателят счита оспорения съдебен акт за неправилен, като поддържа становището си, че решенията, взети на общо събрание, проведено на 11.10.2022 г., са нищожни, евентуално незаконосъобразни. Съгласно разпоредбата на чл. 129, ал. 1 ТЗ дружественият дял може да се прехвърля и наследява, поради което не може да се отрече правото на ищеца на дружествен дял и участие в общо събрание. Всеки наследник решава сам да вземе окончателно решение дали приема да наследи дела, като в случая ищецът е приел своето участие в „Екотектпродукти“ ЕООД, тъй като е приел наследството на починалия едноличен собственик на капитала и управител на дружеството по опис. Вярно е, че не придобива право на глас, но това не дава основание да бъде изключван от участие в общото събрание, включително чрез неговия законен представител. Недопустимо е другите съдружници, без да свикат и проведат надлежно общо събрание, да обсебят дяловете на

починалия съдружник. Задължение на дружеството е да изплати еквивалента на стойността на дела, с която стойност следва да се намали съответно имуществото на дружеството, ако съдружниците и наследници пожелаят това. Всякакви действия на другите съдружници в нарушение на закона, като несвикването на общо събрание, непоканването на наследниците, незачитането на тяхната воля, както и неизпълнението на императивни изисквания на закона по отношение правата на съдружниците, свързани с наследявания дял, правят решенията нищожни.

Моли обжалваното определение да бъде отменено и делото да се върне за продължаване на съдопроизводствените действия.

Великотърновският апелативен съд, след като взе предвид изложеното в частната жалба, както и доказателствата по делото, приема за установено следното:

Частната жалба е срочно подадена, от надлежна страна и е насочена срещу подлежащ на въззивна проверка акт, поради което е процесуално допустима. Разгледана по същество е неоснователна.

Окръжен съд Ловеч е сезиран с иск, предявен от К. К. С., със съгласието на законния представител Ц. А. С. против „Екотекпродуктс“ ЕООД, с който се иска съдът да прогласи за нищожни в цялост решенията, обективирани в документи, представени по партидата на „Екотекпродуктс“ ЕООД, а именно: продължаване дейността на дружеството, разпределяне дела на ищеца в полза на С. К. С.а, И. К. С.а и С. К. С., подписване на дружествен договор, избор на управител и начин на представляване на „Екотекпродуктс“, възлагане вписването на промени. Излагат се обстоятелства, че ищецът е наследник на К. И. С., който е бил едноличен собственик на капитала и управител на „Екотекпродуктс“ ЕООД. Като такъв е приел наследството на починалия си баща по опис, в който са включени и дружествените дялове от капитала на дружеството. Сочи се, че съгласно чл. 129, ал. 1 ТЗ дружественият дял може да се прехвърля и наследява, поради което на ищеца не може да бъде отречено правото на дружествен дял и участие в общо събрание. Недопустимо е другите съдружници, без да свикат и проведат надлежно общо събрание и без да се уверят в това какви са желанията на наследниците, да обсебят дяловете на починалия съдружник. Задължение на дружеството е да изплати еквивалента на стойността на дела, с която стойност

следва да се намали съответно имуществото на „Екотекпродуктс“, ако съдружниците и наследници пожелаят това. Всякакви действия на другите съдружници в нарушение на закона, като несвикването на общо събрание, непоканването на наследниците, незачитането на тяхната воля, както и неизпълнението на императивни изисквания на закона по отношение правата на съдружниците, свързани с наследявания дял, правят решенията нищожни.

С обжалваното определение решаващият състав е приел, че предявеният иск е с правно основание чл. 74 ТЗ, че потестативното право да се иска отмяна на решението на общо събрание на съдружниците е предоставено само на членовете на търговското дружество, какъвто ищецът не е. Следователно той не притежава активна процесуална легитимация да иска отмяна на решенията на общото събрание. Прието е още, че той няма правен интерес от предявяване на иска, тъй като е непълнолетен и не може да встъпи в членственото правоотношение, съответно да участва в общото събрание. За него възниква правото да получи стойността на наследения си дял, независимо от това дали въпросните решения са законосъобразно приети или не са.

При така изложените твърдения настоящият състав намира следното: От изложените в исковата молба твърдения и петитум може да се обоснове извода за предявен иск за отричане правните последици на изявленията на наследниците на К. И. С., които по начина на извършване отричат неговото право на участие и изразяване на воля в соченото общо събрание, който иск би могъл да бъде квалифициран с правно основание чл. 124 ГПК. Самият ищец, както е отбелязал и първостепенният съд, твърди, че за него е възникнало правото да получи еквивалента на стойността на дела си, но не е наследил правото на глас в общото събрание на наследниците, т.е. не е наследил членственото правоотношение, което изключва квалификация на иска по чл. 74 ТЗ, каквото право е предоставено само на съдружника в едно дружество.

При предявяването на иск по чл. 124 ГПК наличието на правен интерес е задължителна процесуална предпоставка за неговата допустимост. Тази предпоставка следва да е налице както към момента на завеждане на иска, така и към момента на постановяване на решение по него. Преценката за наличие на правен интерес е винаги конкретна и е обусловена от твърденията

за засегнати реални права на ищеца и възможността като последица от успешно провеждане на иска да се рефлектира върху неговото правно положение. В конкретния казус правния интерес ищецът е обосновал с обстоятелството, че е наследник на починалия едноличен собственик на капитала и управител на „Екотекпродуктс“ ЕООД, който наследник е приел наследството по опис, включително и дружествените дялове, в резултат на което е станал съсобственик със С. К. С.а, И. К. С.а, С. К. С.. Като такъв той става част от участието в дружеството, поради което е следвало да бъде поканен на общото събрание на наследниците на починалия К. И. С., за да изрази своята воля.

Тази правна конструкция не може да бъде споделена изцяло, поради следните съображения: Дружественият дял представлява част от имуществото на дружеството с ограничена отговорност /чл. 127 ТЗ/, а членственото правоотношение е регламентирано като право на участие в управлението на дружеството, в разпределение на печалбата, право на сведение за хода на дружествените дела, на преглеждане на книгата на дружеството и на ликвидационен дял /чл. 123 ТЗ/. Съгласно чл. 129, ал. 1 ТЗ дружествения дял може да се прехвърля и наследява, като при прехвърляне на трети за дружеството лица трябва да се спазят изискванията за приемане на нов съдружник /от общото събрание по правилото на чл. 122 ТЗ/. От тази законодателна уредба следва, че притежаването на дружествения дял и членственото правоотношение се разграничават. Предмет на наследяване е единствено дружествения дял като имуществено право, но не и правото на членство, което следва както от характеристиката на дяловете от капитала като имуществено право и от посочената законова регламентация, така и от същността на правото на членство, което като лично право е ненаследимо. Наследникът на дружествен дял може да придобие права на съдружник само след решение на общото събрание, а в случай, че не заяви желание да бъде приет за съдружник или общото събрание не го приеме за такъв, за него остава правото да получи равностойността на дяловете по реда на чл. 125, ал. 3 ТЗ.

В случаите на смърт на физическо лице – едноличен собственик на капитала в ЕООД, съгласно нормата на чл. 157, ал. 1 ТЗ дружеството се прекратява със смъртта му, освен ако не е предвидено друго или наследниците не искат да продължат дейността. Ако наследникът е

недееспособен, той не би могъл да иска да продължи дейността на дружеството, тъй като за него не би могло да възникне членствено правоотношение, с оглед забраната на чл. 65, ал. 1 ТЗ. Воля за продължаване на дейността могат да заявят само пълнолетните наследници, които съответно да станат съдружници в ООД и да продължат дейността му. За недееспособния наследник придобиването на дялове по наследство би обусловило само имущественото право да получи равностойността им по реда на чл. 125, ал. 3 ТЗ. С оглед на това, че в конкретния случай наследниците на починалия едноличен собственик на капитала са четирима, трима от които пълнолетни, вземането на решение от страна на пълнолетните наследници за продължаване дейността на дружеството и начина, по който това да се случи, по никакъв начин не би рефлектирало върху правната сфера на ищеца, имущественото право на когото остава незасегнато от естеството на взетите решения. Що се касае до решението за разпределяне на дела на непълнолетния наследник между останалите наследници следва да се отбележи, че при взето решение за продължаване дейността на дружеството от един или няколко наследници, е необходимо да се извърши разпределение на общо притежаваните дялове и прехвърляне на притежаваните идеални части от имуществените права по наследените дялове от наследниците, които няма да продължат дейността на дружеството, на наследниците, които ще участват в дружеството. Това прехвърляне може да бъде извършено по различни начини, но във всички случаи в предписаната от закона форма по чл. 129, ал. 2 ТЗ. Вписването по партидата на дружеството на заявените промени в подлежащите на вписване обстоятелства по чл. 119 ТЗ е обусловено не само от решение на наследниците по чл. 157, ал. 1 ТЗ, но и от валидни сделки с правен ефект по отношение прехвърлянето на идеалните части от наследените дялове от страна на наследниците, които няма да продължат дейността /Решение № 20/12.07.2019 г. по т.д. № 1055/2018 г., I Т.О. на ВКС/. По тези причини изявленията на пълнолетните наследници в оспорените решения, че разпределят дела на непълнолетния наследник помежду си, не могат да бъдат третираны като годни прехвърлителни актове при заявяването за вписване относно начина на формиране на капитала и дяловете, поради което също не рефлектират върху правната сфера на ищеца.

По тези съображения настоящият състав приема, че предявеният иск по чл. 124 ГПК се явява лишен от правен интерес, поради което е

недопустим, до който извод е достигнал и първостепенния съд. С оглед на това, връщането на искова молба и прекратяването на производството според настоящия състав се явява съобразено с процесуалния закон, последица от което е потвърждаване на обжалваното определение.

Водим от горното, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА Определение № 818 от 03.11.2022 г. по гр.д. № 470/2022 г. на Окръжен съд Ловеч, с което исковата молба на К. К. С., със съгласието на законния си представител Ц. А. С. против „Екотекпродуктс“ ЕООД е върната, поради процесуална недопустимост, и е прекратено производството по делото.

Определението подлежи на обжалване пред ВКС в едноседмичен срок от съобщаването му.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____